

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

7/10033

GK 40

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/488/1045
Konu : Yazılı soru önergesi

17.10.2010

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı ifadeli, 04/11/2009 tarihli ve A.01.0.GNS. 0.10. 00.02-7/10033-16360/35486 sayılı yazı,
b) Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü ifadeli, 09/11/2009 tarihli ve B.02. 0.KKG.0.12/106-162-13/4390 sayılı yazı,
c) İçişleri Bakanlığı İller İdaresi Genel Müdürlüğü ifadeli, 24/11/2009 tarihli ve B.05.0. İLL.0.02.01.00-303-2/8646 sayılı yazı,

İlgi (a) yazınız ekinde alınan ve Diyarbakır Milletvekili Gültan Kışanak tarafından Sayın Başbakan'a yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/10033 Esas Nolu soru önergesi, ilgi (b) yazı ile İçişleri Bakanlığının koordinatörlüğünde cevaplandırılması için gönderilmiş olup, anılan Bakanlıkça soru önergesinin Bakanlığımızı ilgilendirdiği değerlendirilerek ilgi (c) yazıyla Bakanlığımıza intikal ettirilmiştir.

Söz konusu soru önergesine Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevap örneği iki nüsha halinde ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Sadullah ERGİN
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı (2 adet)

DAĞITIM:
Gereği:
TBMM Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlığa

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/812/1707
Konu : Yazılı soru önergesi

17/05/2010

Sayın Gültan KIŞANAK
Diyarbakır Milletvekili
TBMM

Sayın Başbakan'a yöneltilip İçişleri Bakanlığı koordinatörlüğünde yazılı olarak cevaplandırılması tensip olunan 7/10033 Esas Nolu soru önergesi, anılan Bakanlıkça içerik itibarıyla Bakanlığımızca cevaplandırılmasının uygun olacağı değerlendirilerek 24/11/2009 tarihinde Bakanlığımıza gönderilmiştir. Soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun;

a- "Soruşturmanın gizliliği" kenar başlıklı 157 nci maddesinde,

"(1) Kanunun başka hüküm koyduğu hâller saklı kalmak ve savunma haklarına zarar vermemek koşuluyla soruşturma evresindeki usul işlemleri gizlidir.";

b- "İhbar ve şikâyet" kenar başlıklı 158 inci maddesinde,

"(1) Suça ilişkin ihbar veya şikâyet, Cumhuriyet Başsavcılığına veya kolluk makamlarına yapılabilir.

(2) Valilik veya kaymakamlığa ya da mahkemeye yapılan ihbar veya şikâyet, ilgili Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilir.

(3) Yurt dışında işlenip ülkede takibi gereken suçlar hakkında Türkiye'nin elçilik ve konsolosluklarına da ihbar veya şikâyetle bulunulabilir.

(4) Bir kamu görevinin yürütülmesiyle bağlantılı olarak işlendiği iddia edilen bir suç nedeniyle, ilgili kurum ve kuruluş idaresine yapılan ihbar veya şikâyet, gecikmeksizin ilgili Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilir.

(5) İhbar veya şikâyet yazılı veya tutanağa geçirilmek üzere sözlü olarak yapılabilir.

(6) Yürütülen soruşturma sonucunda kovuşturma evresine geçildikten sonra suçun şikâyetle bağlı olduğunun anlaşılması halinde; mağdur açıkça şikâyetten vazgeçmediği takdirde, yargılamaya devam olunur.";

c- "Şüpheli ölümün ihbarı" kenar başlıklı 159 uncu maddesinde,

"(1) Bir ölümün doğal nedenlerden meydana gelmediği kuşkusunu doğuracak bir durumun varlığı veya ölünün kimliğinin belirlenememesi halinde; kolluk görevlisi, köy muhtarı ya da sağlık veya cenaze işleriyle görevli kişiler, durumu derhâl Cumhuriyet Başsavcılığına bildirmekle yükümlüdürler.

(2) Birinci fıkra kapsamına giren hallerde ölünün gömülmesi ancak Cumhuriyet savcısı tarafından verilecek yazılı izne bağlıdır.";

ç- "Bir suçun işlendiğini öğrenen Cumhuriyet savcısının görevi" kenar başlıklı 160 inci maddesinde,

"(1) Cumhuriyet savcısı, ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hâli öğrenir öğrenmez kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlar.

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

(2) Cumhuriyet savcısı, maddî gerçeğin araştırılması ve adil bir yargılamanın yapılabilmesi için, emrindeki adli kolluk görevlileri marifetiyle, şüphelinin lehine ve aleyhine olan delilleri toplayarak muhafaza altına almakla ve şüphelinin haklarını korumakla yükümlüdür.”;

d- “Cumhuriyet savcısının görev ve yetkileri” kenar başlıklı 161 inci maddesinde,

“(1) Cumhuriyet savcısı, doğrudan doğruya veya emrindeki adli kolluk görevlileri aracılığı ile her türlü araştırmayı yapabilir; yukarıdaki maddede yazılı sonuçlara varmak için bütün kamu görevlilerinden her türlü bilgiyi isteyebilir. Cumhuriyet savcısı, adli görevi gereğince nezdinde görev yaptığı mahkemenin yargı çevresi dışında bir işlem yapmak ihtiyacı ortaya çıkınca, bu hususta o yer Cumhuriyet savcısından söz konusu işlemi yapmasını ister.

(2) Adli kolluk görevlileri, el koydukları olayları, yakalanan kişiler ile uygulanan tedbirleri emrinde çalıştıkları Cumhuriyet savcısına derhâl bildirmek ve bu Cumhuriyet savcısının adliyeyle ilişkin bütün emirlerini gecikmeksizin yerine getirmekle yükümlüdür.

(3) Cumhuriyet savcısı, adli kolluk görevlilerine emirleri yazılı; acele hâllerde, sözlü olarak verir. Sözlü emir, en kısa sürede yazılı olarak da bildirilir.

(4) Diğer kamu görevlileri de, yürütülmekte olan soruşturma kapsamında ihtiyaç duyulan bilgi ve belgeleri, talep eden Cumhuriyet savcısına vakit geçirmeksizin temin etmekle yükümlüdür.

(5) Kanun tarafından kendilerine verilen veya kanun dairesinde kendilerinden istenen adliye ile ilgili görev veya işlerde kötüye kullanma veya ihmalleri görülen kamu görevlileri ile Cumhuriyet savcılarının sözlü veya yazılı istem ve emirlerini yapmakta kötüye kullanma veya ihmalleri görülen kolluk âmir ve memurları hakkında Cumhuriyet savcılarınca doğrudan doğruya soruşturma yapılır. Vali ve kaymakamlar hakkında 2.12.1999 tarihli ve 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun hükümleri, en üst dereceli kolluk amirleri hakkında ise, hâkimlerin görevlerinden dolayı tâbi oldukları yargılama usulü uygulanır.

(6) Ağır cezayı gerektiren suçüstü hâllerinde, bu Kanunun hükümleri uygulanmak koşuluyla, vali ve kaymakamların kişisel suçlarından dolayı haklarında genel hükümlere göre soruşturma yapılması kaymakamların mensup oldukları il ve valilerin bulundukları ile en yakın il Cumhuriyet başsavcısına aittir. Bu suçlarda kovuşturma yapmaya, soruşturmanın yapıldığı yerin görevli mahkemesi yetkilidir.”,

Hükümlerine yer verildiği malûmlardır.

II- Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığının 28/12/2009 tarihli ve 2009/6282-2 sayılı yazısı ekinde gönderilen Lice Cumhuriyet Başsavcılığının 28/12/2009 tarihli ve 2009/1091 Muh. sayılı yazısıyla;

Soru önermesine konu edilen olayla ilgili olarak, Lice İlçe Jandarma Komutanlığı tarafından olay yerinin güvenli olmadığı bildirilmesi üzerine Cumhuriyet savcısı tarafından, olay yerinin resimlerinin çekilmesi ve ölenin otopsi yapılmak üzere karakol binasına alınması hususunda jandarma görevlilerine ayrıntılı işlem talimatı verildiği; bölgenin teröre müzahir olması ve bu bölgede bir süre önce yapılan kapsamlı operasyon neticesinde bölücü terör örgütü mensuplarına ait yaşam malzemeleri ile bir çok el yapımı patlayıcıların ele geçirilmesi nedeniyle olay yerine gidilemediği; gerekli güvenliğin sağlanmasından sonra 30/09/2009 tarihinde olay mahalline gidilebildiği;

Abalı Jandarma Karakolunda yapılan ölü muayenesi işleminden sonra, bilirkişi doktorun kesin ölüm sebebini tespit etmesi nedeniyle sistematik otopsi işlemine gerek

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

görülmediği;

Soruşturmanın çok yönlü olarak halen devam etmekte olduğu ve şüphelilerin tespit edilmeye çalışıldığı; Abalı Jandarma Karakolu görevlileri hakkında başlatılan soruşturmanın da devam ettiği,

Bildirilmiştir.

III- Bakanlığımız kayıtlarının incelenmesinden, soru önergesinde bahsedilen olayla ilgili olarak Bakanlığımız Ceza İşleri Genel Müdürlüğü tarafından Lice Cumhuriyet savcısı hakkında ihzari incelemenin başlatıldığı, muhakkik olarak Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcısının görevlendirildiği, bahse konu ihzari tahkikatın devam ettiği anlaşılmıştır.

IV- Anayasanın 9 uncu maddesindeki, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız mahkemelerce kullanılacağı; 138 inci maddesindeki, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri; hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği; genelge gönderemeyeceği; tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılması ile ilgili soru sorulamayacağı, görüşme yapılamayacağı veya herhangi bir beyanda bulunulamayacağı yönündeki amir hükümleri ile Ceza Muhakemesi Kanununun yukarıda belirtilen hükümleri ve özellikle 157 nci maddesi dikkate alındığında, soru önergesinde yer alan ve hâlen derdest olduğu anlaşılan soruşturmaya ilişkin konuları içeren diğer sorulara cevap verilmesine yasal imkân görülememiştir.

Bilgilerinize sunarım.

Sadullah ERGİN
Bakan